17.2.2022

Eduskunnan ympäristövaliokunta

## TS 8/2022 vp Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi rakennusten energiatehokkuudesta (uudelleenlaadittu)

Eduskunnan ympäristövaliokunnan käsittelyssä on komission ehdotus rakennusten energiatehokkuusdirektiivistä toissijaisuusperiaatteen näkökulmasta.

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 5 artiklan mukaan ”Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti unioni toimii aloilla, jotka eivät kuulu sen yksinomaiseen toimivaltaan, ainoastaan jos ja siltä osin kuin jäsenvaltiot eivät voi keskushallinnon tasolla tai alueellisella taikka paikallisella tasolla riittävällä tavalla saavuttaa suunnitellun toiminnan tavoitteita, vaan ne voidaan suunnitellun toiminnan laajuuden tai vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla.”

Valtiovarainministeriö esittää kirjallisena lausuntonaan seuraavaa.

Valtiovarainministeriö tarkastelee kysymystä oman toimivaltansa puitteissa tarkoituksenmukaisuusnäkökulmasta kiinnittäen huomiota erityisesti ehdotuksesta kansantaloudelle ja julkiselle taloudelle aiheutuviin kustannuksiin.

Direktiiviehdotuksen 9 artiklan mukaan olemassa olevien rakennusten omistajia velvoitettaisiin korjaamaan kiinteistöjä tiettyyn energialuokkaan määräaikaan mennessä. Tämä tarkoittaisi käytännössä sitä, että noin kolmannes Suomen kiinteistöistä tulisi korjata seuraavan vuosikymmenen aikana riippumatta siitä, mikä niiden elinkaari on tai milloin kiinteistöjen korjaustarve muutoin olisi. Velvoite ei olisi riippuvainen kiinteistön omistajasta, joten se koskisi niin yksityisiä kuin julkisia rakennusten omistajia. Näin ollen ehdotuksen mukaisesta kategorisesta korjausvelvoitteesta syntyisi sekä kansantaloudellisia kustannuksia että merkittäviä lisäkustannuksia julkiseen talouteen.

Korjausten ajoittaminen EU:n asettamien aikarajojen mukaan sen sijaan, että ne korjattaisiin oikea-aikaisesti ja energiatehokkuutta parannettaisiin normaalien peruskorjausten yhteydessä, olisi erittäin kustannustehotonta ja suhteetonta direktiivin tavoitteisiin nähden. Alustavan VTT:n arvion mukaan ehdotuksen kustannusvaikutus olisi noin 1-1,5 miljardia euroa vuodessa. Valtiovarainministeriöllä ei ole käytettävissä tietoa siitä, miten em. kustannukset jakautuisivat julkisen ja yksityisen sektorin välillä. Suomen kuntien omistuksessa olevien kiinteistöjen joukossa on rakennuksia, jotka ovat käyttöikänsä

Valtiovarainministeriö
Snellmaninkatu 1 A, Helsinki
PL 28, 00023 Valtioneuvosto

puh. 0295 16001 (vaihde)
valtiovarainministerio@vm.fi
www.vm.fi
Y-tunnus 0245439-9

Finansministeriet
Snellmansgatan 1 A, Helsingfors
PB 28, 00023 Statsrådet

tfn 0295 16001 (växel)
valtiovarainministerio@vm.fi
www.finansministeriet.fi
FO-nummer 0245439-9

loppupäässä, eikä niiden korjaaminen energiatehokkuuden parantamiseksi – tai muista syistä – ole enää järkevää.

Direktiiviehdotuksen 15 artiklassa edellytettäisiin, että jäsenvaltiot käyttäisivät kansallista rahoitusta energiaremontteihin. Valtiovarainministeriö kiinnittää tähän huomiota, ja asiaan otetaan tarkemmin kantaa U-kirjelmässä.

Valtiovarainministeriö katsoo, että etenkin edellä mainitun ehdotuksen osalta toimet voitaisiin toteuttaa paremmin ja joustavammin jäsenvaltion tasolla. Kategorinen korjausvelvoite ei ota huomioon paikallisia olosuhteita tai rakennuskannan kuntoa. Vaikka energiatehokkuustavoitteista säädettäisiinkin unionin tasolla, tulisi keinoihin ja toimeenpanoon jättää liikkumavaraa kansallisella tasolla, jotta kustannustehokkuusnäkökulma voitaisiin huomioida toteutuksessa.

Armi Liinamaa
Budjettineuvos
Valtiovarainministeriö, budjettiosasto